

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/110/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614200508
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2614200508.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Trnava v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej vec žalobcu: Centrálny depozitár cenných papierov SR, a. s., ul. 29. Augusta 1/A, Bratislava, IČO: 31 338 975, proti žalovanému: Ing. T. D., nar. XX.X.XXXX, bytom I., H. XXX, o zaplatenie 43,19 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Senici č. k. 11C/159/2014 - 49 zo dňa 4. novembra 2014, v časti zamietnutia žaloby, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu I. stupňa sa v napadnutej časti, v časti zamietnutia žaloby, p o t v r d z u j e.

Žalovanému sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 10 eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania. Súd vykonal dokazovanie faktúrou č. 9000001033, faktúrou č. 1000000496, Cenníkom, písomným odporom žalovaného, písomným vyjadrením žalobcu k odporu žalovaného, výpisom z účtu a zistil tento skutkový stav veci: Podľa písomného vyjadrenia žalobcu zo dňa 29.10.2014 je zrejmé, že dňa 25.4.1993 bol v Stredisku Cenných papierov SR, a.s. (ďalej len SCP) zriadený účet majiteľa cenných papierov č.ú.: XXXXXXXXXXXX vedený na meno „T. D., r.č. XXXXXXXXXXXX“, na základe evidencie cenných papierov v zmysle ust. § 58 zák.č. 600/1992 Zb. Právny vzťah medzi SCP a žalovaným vznikol v zmysle ust. § 56 zák.č. 600/1992 Zb. podľa ktorého bolo SCP povinné evidovať zaknihované cenné papiere a v zmysle ust. § 57 zák.č. 600/1992 Zb. viedlo evidenciu zaknihovaných cenných papierov. V čase zriadenia tohto účtu sa podľa vtedy platnej legislatívy nevyžadovala písomná forma uzavretia zmluvy, pričom právny vzťah vznikol priamo zo zákona na základe evidencie zaknihovaných cenných papierov a žiadosti žalovaného. Rovnako ZoCP v súčasnosti nevyžaduje uzatvorenie písomnej zmluvy v súvislosti s vedením účtu majiteľa. V roku 2004 došlo na základe rozhodnutia Ministerstva financií SR k zmene obchodného mena z SCP na CDCP. Cena služby CD - 55 bola vypočítaná v súlade s platným Cenníkom, pričom platba sa vykonáva na základe vystavenej faktúry. Za vedenie účtu žalobca vystavil žalovanému faktúru č. 9000001033, splatnú dňa 15.2.2010 vo výške 33,19 eur a za rok 2010 faktúru č. 1000000496, splatnú dňa 28.2.2011 vo výške 10 eur. Predmetnú faktúru zaslal žalobca žalovanému na adresu trvalého bydliska evidovanú u žalobcu: I., H. XXX, pričom žalovaný ich do dnešného dňa neuhradil. V súčasnosti (ako aj v rokoch 2009, 2010) eviduje zaknihované cenné papiere žalobca v zmysle § 99 a § 105 ZoCP. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že žaloba bola podaná dôvodne len v časti, v ktorej jej vyhovel. Súd má za to, že dňa 25.4.1993 bol v Stredisku Cenných papierov SR, a.s. (ďalej len SCP) zriadený účet majiteľa cenných papierov č.ú.: XXXXXXXXXXXX vedený na meno „T. D., r.č. XXXXXXXXXXXX“, na základe evidencie cenných papierov v zmysle ust. § 58 zák.č. 600/1992 Zb. Právny vzťah medzi SCP a žalovaným vznikol v zmysle ust. § 56 zák.č. 600/1992 Zb. podľa ktorého

bolo SCP povinné evidovať zaknihované cenné papiere a v zmysle ust. § 57 zák.č. 600/1992 Zb. viedlo evidenciu zaknihovaných cenných papierov. V čase zriadenia tohto účtu sa podľa vtedy platnej legislatívy nevyžadovala písomná forma uzavretia zmluvy, pričom právny vzťah vznikol priamo zo zákona na základe evidencie zaknihovaných cenných papierov a žiadosti žalovaného. Napriek tomu, že ku vzniku tohto právneho vzťahu nepredchádzalo uzatvorenie zmluvy je potrebné vzhľadom na všetky okolnosti posúdiť tento záväzkovo právny vzťah v zmysle zákonov o ochrane spotrebiteľa. Je zrejmé, že v danom právnom vzťahu žalobca konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom žalovaný mal v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka postavenie spotrebiteľa, nakoľko pri plnení z tohto právneho vzťahu nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a z uvedeného dôvodu je na daný vzťah potrebné aplikovať všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. V konaní mal súd listinnými dôkazmi preukázané, že žalovaný porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu z tohto vzťahu a to tým, že nezaplatil splatné faktúry za poskytnuté služby t.j. za vedenie účtu riadne a včas. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť len sumu 10 eur podľa faktúry č. 100000496, splatnej dňa 28.2.2011. Hlavným dôvodom zamietnutia žaloby v časti o zaplatenie sumy 33,19 eur podľa faktúry č. 9000001033, splatnej dňa 15.2.2010 bola skutočnosť, že táto suma bola už v čase podania žaloby premlčaná. Vzhľadom na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré súdu ako orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ukladá povinnosť prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, vrátane jeho premlčania, a to aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovolal. V zmysle doterajšej právnej úpravy bolo potrebné vzniesť námietku premlčania dlhu, avšak v súčasnosti v prípade spotrebiteľa súd prihliada na premlčanie ex off. Žaloba bola na súd podaná dňa 27.1.2014, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej lehoty ohľadom faktúry č. 9000001033, splatnej dňa 15.2.2010. Súd v zmysle vyššie uvedeného prihliadnuc na premlčanie ex off, premlčané právo nemohol žalobcovi priznať. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že úspešnému žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože tento si náhradu trov konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ v časti výroku, v ktorej súd žalobu zamietol. Ako dôvody odvolania uviedol, že rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. a že súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav podľa § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p.. Nesprávne právne posúdenie navrhovateľ vidí v tom, že súd konštatoval, že žalobu zamietal a v rozsahu nedoplatku za vedenie účtu majiteľa za rok 2009, a to z dôvodu premlčania nároku. Súd vychádzal z ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní, a teda plynutia trojročnej premlčacej doby. Navrhovateľ sa nestotožňuje s právnymi závermi súdu, kde v odôvodnení súd I. stupňa poukazyval, že v danom právnom vzťahu žalobca konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti ako dodávateľ v zmysle ust. § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, pričom žalovaný mal v zmysle ust. § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka postavenie spotrebiteľa, nakoľko pri plnení z tohto právneho vzťahu nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a z toho dôvodu treba na daný vzťah aplikovať ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Poukázal na ust. § 2 ods. 1 písm. a) Zákona číslo 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v rozhodnom období na legálnu definíciu spotrebiteľa, pretože odporca ako majiteľ cenných papierov nespĺňa podmienky konštituované v zákone o ochrane spotrebiteľa a z dôvodu charakteru práv, ktorými disponuje v dôsledku vlastníctva cenných papierov z objektívnych príčin ani spĺňať nemôže. Odporca teda v danom právnom vzťahu podľa názoru navrhovateľa nie spotrebiteľom. Ďalej poukázal na ust. § 2 ods. 1 Zákona o cenných papieroch a poukázal, že odporca ako každý majiteľ cenných papierov týmito disponoval za účelom dosiahnutia zisku, a teda zvyšovania svojho majetku. Navrhovateľ uvádza, že neexistuje iné ako obchodnoprávne využitie cenných papierov, a teda odporcovi nemožno priznať status spotrebiteľa. Odporca preto nenapĺňa legálnu definíciu spotrebiteľa, nakoľko nenakupoval výrobky ani nepoužíval služby pre priamu osobnú spotrebu seba alebo členov svojej domácnosti a preto trvá na tom, že odporca v danom právnom vzťahu nie je spotrebiteľ. K povahe právneho vzťahu medzi odporcom a navrhovateľom poukázal odvolateľ na ust. § 105 ods. 5 ZoCP, keď sa vzťah medzi členom CDCP a majiteľom účtu výslovne spravuje ZoCP a Obchodným zákonníkom. V prípadoch, kedy je účet majiteľa cenných papierov vedený, či už v CDCP alebo u člena ide o právny vzťah - vedenie účtu majiteľa v súlade s ust. § 105 ZoCP. V oboch prípadoch ide o rovnaký právny vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia ZoCP a Obchodného zákonníka. V prípade právneho vzťahu v súvislosti s vedením účtu majiteľa medzi klientom - fyzickou osobou nepodnikateľom a členom CDCP ide o

obchodnoprávny vzťah bez ohľadu na povahu týchto osôb. Zákon v uvedenom ustanovení nerozlišuje majiteľov účtu v závislosti od výkonu podnikateľskej činnosti a priznáva použitie Obchodného zákonníka aj v prípade majiteľov účtu - fyzických osôb - nepodnikateľom. Preto má zato, že rovnaký právny vzťah - vedenie účtu majiteľa nemožno posudzovať raz podľa Obchodného zákonníka a druhýkrát podľa Občianskeho zákonníka, kedy zákon v oboch prípadoch predpokladá, že do takéhoto právneho vzťahu vstupuje fyzická osoba - nepodnikateľ. Ďalej poukázal na ust. § 261 ods. 5 písm. c) Občianskeho zákonníka, keď sa v zmysle Obchodného zákonníka spravujú záväzkové vzťahy z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov. Pri posudzovaní predmetného vzťahu je potrebné vychádzať aj zo samotnej povahy cenných papierov, kedy neexistuje iné ako obchodnoprávne využitie cenných papierov. Preto aplikácia občianskoprávnej premlčacej lehoty v tomto vzťahu nemá oporu v zákone a súvisiacej judikatúre. Ďalej poukázal na článok 13 ods. 3 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, keď základom materiálneho právneho štátu je všeobecná záväznosť práva pre všetkých, preto nemožno ustanovenia Občianskeho zákonníka súvisiace s ochranou spotrebiteľa v § 52 ods. 2 aplikovať ako normy s najvyššou právnou silou potláčajúcou dokonca kogentnosť právnych noriem. Ust. § 397 Obchodného zákonníka, podľa ktorého je premlčacia doba obchodnoprávných vzťahov štvorročná, sú kogentné ustanovenia, nie je teda možné ignorovať ich aplikovať na iný zákon. Ďalej poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky v rozhodnutí 32 Cdo 3337/2010 zo dňa 24.7.2012 (R 135/2012) dospel k záveru, že ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní nemožno považovať za ustanovenia smerujúce k ochrane spotrebiteľa. Na záver poukázal, že predmetný právny vzťah podľa neho nemá povahu spotrebiteľského vzťahu a použitie občianskoprávnej premlčacej lehoty v tomto vzťahu nemá oporu v zákone a súvisiacej judikatúre. Navrhol zmeniť rozsudok súdu I. stupňa v napadnutej časti v zmysle ust. § 220 O.s.p. a ust. § 224 ods. 2 O.s.p. tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 43,19 eura a nahradiť trovy prvostupňového konania vo výške 16,50 eura a trovy odvolacieho konania za zaplatený súdny poplatok za odvolanie, do troch dní po právoplatnosti rozsudku, alternatívne, aby odvolací súd rozsudok súdu I. stupňa v napadnutej časti zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. c/ a f/ O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.. Odvolací súd rozhodol vo veci pomerom hlasov 3 : 0.

Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka /účinného v čase uzavretia zmlúv/spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody, s prihliadnutím na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či v danom prípade boli splnené podmienky pre nepriznanie žalobou uplatneného nároku navrhovateľovi z dôvodu jeho premlčania.

Pretože odvolací súd preberá súdom I. stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k

správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť a preto nemôže dať za pravdu navrhovateľovi.

Odvolací súd sa predovšetkým sústredil na vyriešenie otázky nastolenej odvolateľom, či ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa... zavedené novelou zákona č. 102/2014 Z.z., je možné podľa navrhovateľa retroaktívne aplikovať i na právne vzťahy, ktoré vznikli pred jeho účinnosťou, teda pred dňom 1.5.2014, pričom dospel k rovnakému záveru ako súd prvostupňový, že áno. Zodpovedanie tejto otázky súvisí s časovou pôsobnosťou právnych noriem. Rozdiel medzi časovou pôsobnosťou hmotnoprávných a procesných noriem pritom nie je zásadný, pravidlom je, že právna norma reguluje spoločenské vzťahy dopredu a nie spätne. V danom prípade ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa normuje procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (teda aj súdu), má teda charakter procesnoprávny a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Keďže zároveň táto norma neobsahuje žiadne intertemporálne ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, ktorá ho zaviedla, musí platiť pravidlo okamžitej aplikability tohto ustanovenia. Ak teda platí, že právna norma § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim intertemporality, má súd prihliadať na premlčanie ex officio vo všetkých aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich pod hypotézu tejto právnej normy. Vzhľadom na to prvostupňový súd, ktorý vo veci preskúmaným rozsudkom rozhodol po účinnosti novelizovaného znenia § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ktorý nadobudol účinnosť dňom 1.5.2014) správne ex offo citované ustanovenie zohľadnil a v konaní aplikoval.

V zmysle § 5b zák. č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014 po novelizácii zák. č. 103/2014 Z.z. orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď inak by bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Preto sa súd I. stupňa správne vypořiadal s otázkou premlčania časti uplatneného nároku. Platí preto premlčacia lehota trojročná.

Zamietnutie žaloby v časti o zaplatenie sumy 33,19 € podľa faktúry č. 9000001033, splatnej dňa 15.2.2010 odôvodnil prvostupňový súd správne vzhľadom na ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré súdu ako orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ukladá povinnosť prihliadať aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, vrátane jeho premlčania v danom právnom vzťahu žalobca konal v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. inej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom žalovaný mal v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka postavenie spotrebiteľa, nakoľko pri plnení z tohto právneho vzťahu nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a z uvedeného dôvodu je na daný vzťah potrebné aplikovať všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. V súčasnosti v prípade spotrebiteľa súd prihliada na premlčanie ex offo. Žaloba bola na súd podaná dňa 27.1.2014, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej lehoty ohľadom faktúry č. 9000001033, splatnej dňa 15.2.2010. Preto prvostupňový súd v zmysle vyššie uvedeného prihliadnuc na premlčanie ex offo, premlčané právo nemohol žalobcovi priznať.

Vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa preto odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pretože úspešný odporca mal právo na náhradu trov konanie, no nežiadal si ju a žiadne mu nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.